

MŪSU PIETUVA

Jornal Lituano «NOSSA LITUANIA»
DIRETOR RESPONSÁVEL
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO
REDATOR: MONS. P. RAGAZINSKAS
SAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES
LAIKRAŠTIS
A D R E S A S:
AV. ZELINA, 515 - C. POSTAL 4118
SÃO PAULO
ATSKIRO NUMERIO KAINA 30,00

R. 759 (25)

SÃO PAULO — BRASIL — 1964 M. BIRŽELIO MĒN. — JUNHO 20 D.

XVI METAI

Sovietu Tikslas - Išgalėti Afrikos Kontinente

Pirma ūkinis, po jo — politinis įsivyravimas —
Ypatingas Kremliaus dėmesys Afrikai —
Specialistai Afrikai ruošiami ir Sovietuose —
Sovietų afrikanės politikos prieštaravimai.

(Elta) Nesenai įvykusi Kremliaus valdovo Chruščiovo kelionė į Egiptą išryškino sovietų tikslus Afrikos kontinente. Juk ir sovietų ideologas Suslovas vienoje kalboje (ją balandžio 3 d. paskelbė «Pravda»), buvo pažymėjęs, kad sovietų statomoji Asvano užtvanka žmonių atmintį visiems laikams bus lyg simboliu broliško bendradarbiavimo tarp Sovietų Sąjungos ir kraštu, išsilaisvintųjų iš kolonializmo jungo. Pati sovietų vyriausybė teigė, kad Asvano užtvanka, kuriai buvo ir tebėra reikalingi patyrę specialistai, esąs neužinteresuotos ūkinės paramos pavyzdys. Tačiau Vakarų stebėtojų nuomone šią užtvanką tenka laikyti simboliu sovietų politikos prietilčių jiems siekiant išgalėti visame Afrikos kontinente.

Patys sovietai neslepia, kad po ūkinio įsivyravimo turėtų sekti politinis dominavimas. Leidiny «V pomosč političeskomu obrazovaniju», 1959 m. nr. 12 buvo nurodyta, kad «socialistinių kraštų teikiama parama nepriklausomybę pasieusiems kraštams tuo pačiu metu teigiamai veikia ir siekimus sulaukti socializmo».

Afrikos kontinentas jau nuo seniau yra atkreipęs ypatingai akylų Sovietų Sąjungos Kompartijos dėmesį. Pagal Muenchene veikiančio Sovietų klausimams tirti Instituto duomenis pastaraisiais metais sovietų politikai bei teoretikai yra ne kartą pareiškę, kad ne Europa ar Azija, bet Afrika busianti lemiamuoju veiksniumi kovojant «socialistinei» ir «kapitalistinei» sistemoms. Pagal «Literaturnaja Gazeta» (1964 m. bal. 14) «Afrikos kraštuose kelias į socializmą — kompikuotas, tačiau juose jau galima pasiekti bruožus, kurie reiškia posūkį į nekaptą listinę įvykių raidą...».

Žinoma, sovietai nuolat pareiškia, kad tas tariamas afrikinių kraštų raidos kelias esąs palengvinamas sovietams teikiama parama. Jau minėtas Suslovas buvo pažymėjęs, kad kelias į «socializmą», atseit į komunistinį dominavimą esąs galimas tik socialistinės revoliucijos keliu.

Taigi, pagrindinis sovietų tikslas Afrikoje šiuo metu yra «parengti» mases, o me-

today, kurių jie griebiasi, yra aiškūs: jie ugdo afrikiečiuose nacionalistines nuotaikas, kelia neapykantą prieš Vakarų, tuo pačiu metu skelbdami esą ištikimais kovotojais prieš kolonializmą.

Sovietai siekia išgalėti Afrikoje ir ruošdami būsimuosius Afrikos specialistus. Štai neseniai išleistoji dviejų tomų «Afrikos» enciklopedija nurodo, kad tie ateities specialistai vis labiau apmokomi Sovietų Sąjungos mokyklose. «Afrikos geografija, ūkis, istorija, etnografija, literatūra ir kalbos mokomi didžiosiose aukštojo mokslo institucijose, kaip Maskvos universitete, Leningrado universitete ir kitose» («Afrika», 1 tomas 1963 88 psl) 1959 m. buvo įsteigti «Afrikos mokslo tyrinėjimų institutas» ir «Draugiškumo su Afrikos tautomis sąjunga».

Žinoma, sovietų vadai kreipia daug dėmesio į jaunų afrikiečių ir afrikiečių ir intelektualų apmokymą Sovietų Sąjungoje. Tomis studijomis siekiama išpopuliarinti sovietų politiką bei siekius Afrikoje. Be to, tūkstančiai sovietų specialistų dirba Afrikoje atlikdami įvairius uždavimus pramonės transporto ir geologijos srityse. Visi tie specialistai turi dar uždavinį atitinkamai indoktrinuoti vietos gyventojus.

Pažvelgę į sovietinę Afrikos politiką įžiūrėsime ir prieštaravimų. Jie pasireiškia kai paliečiamas Afrikos nacionalizmo klausimas kontinentą komunistai, ar bekovojant dėl tautinio išsilaisvinimo, pagaliau, kalbant apie vad. arabų vienybę. Sovietų komunistai kursto tautines ar rasines arabų nuotaikas prieš Vakarų «kolonizatorius», tačiau kai tos nuotaikos pasirodo esančios atitulosios nuo sovietinio tipo «tautinio išsilaisvinimo», tai arabai apkaltinami reakcionieriais.

Prieštaravimai ar politikos dvilypumas reiškiasi ir sovietų santykiuose su Jungtine Arabų Respublika. Sovietai nėra paneigę, kad jie nepatenkinti Nasserio vidaus politika.

Toji Maskvos politika pasirodo esanti ir komplikota, jei pažvelgsime į Maskvos ir Pekino rungtyniavimą Afrikoje. Sovietai neseniai yra nusiskundę («Pravda», š.m. bal.

BRAZILIJOJE

TRYS BUVĘ PREZIDENTAI
UŽSIENYJE

Paskutiniai trys buvę prezidentai: João Goulart, Janio Quadros yra išvykę užsienin.

João Goulart, norėdamas išvengti arešto, išbėgo Urugvajun. Juscelino Kubitschek — suspenavus piliečio teises, išskrido Ispanijon. Gi Janio Quadros, ir su suspenduotomis dešimčiai metų teisėmis, išvyko Kanadon, į Toronto miestą, kur universitete dėstys portugalų kalbą. Toronte gyvena daug pabaltiečių. Jie galės paprašyti pasiaiškinti Janio Quadros, kiek yra gavęs Kremliaus rublių už Pabaltijo kraštų išdavimą.

BRIZOLA IŠ FIDEL CASTRO
GAVO DOLERIUS REVOLIUCIJAI KELTI

Sulig spaudos pranešimų, Brizolos vedamą Brazilijos subversyvinę politiką pinigais rėmė Kubos diktatorius Fidel Castro. Brizola komunistinės revoliucijos reikalams iš Kubos diktatoriaus kovo mėnesį yra gavęs dešimtis milijonų dolerių

GUEVARAI SUTEIKIMAS
ORDENŲ NEBUVO
PATVIRTINTAS

Iš patikimų šaltinių teko sužinoti, kad buvusio prez. Janio Quadros suteikimas Ku-

25), kad kinų komunistų vadai visomis priemonėmis siekia «Afrikos—Azijos tautas izoliuoti nuo Sovietų Sąjungos» ir «Arabų kraštus atkirsti nuo Sovietų».

Tebevykstant sovietų—kinų ideologiniam konfliktui galima padaryti išvadą, kad sovietų propaganda vietoje ligšiol keičiamo «Vakarų imperikalizmo» iškels «kinų rasiškumą». Be to yra galima, kad neseniai buvęs Chruščiovo apsilankymas Afrikoje buvęs daugiau susirūpinimo ne vakarų bet besireiškiančia Afrikos kontinente kinų įtaka padarinys

bos užsienio reikalų ministrui Pietų Kryžiaus ordono, nebuvo patvirtintas ordono tarybos. Šis klausimas net nebuvo taryboj svarstyta. Įdomios ir ordono įteikimo aplinkybės; 7 val ryto. Taip pat atšauktas dekretas, sulig kuriuo ir Fidel Castro buvo gaves ordoną. Atšaukimo priežastis: nepalankus Fidel Castro atsiliepiamas apie dabartinę Brazilijos vyriausybę.

JANIO QUADROS IR
BRIZOLA

Vietos spauda skelbia dokumentus įrodančius Janio Quadros ir Brizolos idejinę politinę giminybę ir susitarimą išvien kovoti, Brizolai vadovaujant. Jau anksčiau buvo paskelbta visa eilė dokumentų rodančių, kad Janio Quadros visur ir visuomet rėmė komunistų politiką. Užsienio politikoje ryškiausias pavyzdys tai Pabaltijo kraštų diplomatinių ir konsularinių įstaigų panaikinimas, žinoma, Kruščiovui pareikalavus.

KRUŠČIOVAS PRADĖJO
KELIONE PER SKANDINAVŲ
KRAŠTUS

Kruščiovas birželio mėn. 15 d. laivu iš Kaliningrado (buvusio Karaliaučiaus) uosto išvyko lankyti Skandinavijos kraštų. Birželio 16 d. jo viešnagė prasidėjo Danijos sostinėje Kopenhagoje. Čia jis buvo priimtas Danijos karaliaus Frideriko Devinto, buvo susitikęs su Danijos indus trialaus ir žemės ūkio atstovais Kruščiovas buvo labai suinteresuotas žemės ūkiu.

Įdomu, kaip užsienio žinių agentūros pranešė, kad Kruščiovas atšaukė numatytas spaudos konferencijas — jos turėjusios įvykti visose skandinavų kraštų sostinėse. Atsirado ir kitų pakeitimų maršrute Sulig «Neue Zuercher Zeitung» korespondento Stokholme tvirtinimu. Kruščiovo sumanymas atsisakyti spaudos konferencijų turis ryšio su šūipo Wennerstroemo byla

ir prieš Kruščiovo nukreipta birželinio komiteto veikla.

20 METŲ PIRČIUPIO
TRAGEDIJAI

Birželio 3 d. sukako 20 metų, kai vokiečių okupacijos metu buvo sudeginta 119 to kaimo (Eišiškių valsč. Vilniaus krašte) gyventojų. «Tiesa» (nr. 128, birž. 3) paskelbė, kad Pirčiupio kaimo gyventojus sudegino hitleriniai fašistai ir lietuviškieji buržuaziniai nacionalistai. Birželio 6 d. Pirčiupyje įvyko iškilmingas tragedijos metinių minėjimas. Dalyvavo Sniečkus, Paleckis ir kt. pagrindinę kalbą pasakė M. Šumauskas.

Pagal lietuvių Vakaruose turimus duomenis (plg. Lietuvių Enciklopedijos 23 t.) minėtas kaimas 1940—41 m. bolševikinės okupacijos metu buvo išlikęs grynai lietuviškas. 1943—44 m. Rudnikų girioje įsikūrė sovietų desantininkai. Pirčiupį ir kitus kaimus laikė nepatikimais, plėšė jų gyventojus. Sovietų desantininkai buvo nusprendę Pirčiupį sunaikinti vokiečių rankomis, kaip 1943 m. jau buvo įvykę su netolimu Sarkiškių kaimu. Sovietų desantininkai 1943 m. birželio 3 d. prie Pirčiupio miške apšaudė vokiečių karių ir Gestapo lengvasias mašinas, atvykęs vokiečių baudžiamasis būrys sudegino 104 kaimo gyventojus ir dar 15 aplinkinių gyventojų bei pašalinių Taigi Pirčiupio sunaikimas aiškiai išprovokuotas sovietų.

PRAŠĖ TITO PARAMOS

Birželio 8—9 d.d. įvykus Kremliaus valdovo N. Chruščiovo ir Jugoslavijos prezidento pasitarimams Leningrade sovietų TASS žinia patvirtino: plačiai tartasi apie komunistų partijų suvažiavimą. Jei, kaip pabrėžta Vakarų spaudoje, Chruščiovui nėra pavykę gauti Tito pritarimo rudens metu siūlomam partijų suvažiavimui Maskvos-Pekino skilimų aptarbi, tai Tito nebuvęs priešingas bendro pobūdžio komunistų konferencijai. Be to, Chruščiovui labai rūpi rudenį Kaire numatomoji sukviesti neutraliųjų konferencija O Tito, Indijos Nehru mirus, dabar laikytinas pačiu ryškiausiu neutraliųjų kraštų atstovu.

Ne 8, bet 10 val. lietuviška radijo programa.

LIETUVIŠKOS RADIO PROGRAMOS, PER STOTI 9 DE JULHO, VIDUTINĖMIS 540 KILOCIKLU IR TRUMPOMIS 31 METROBANGOMIS YRA PAKEISTAS LAIKAS. VIETON 8 VAL. RYTO, PROGRAMA BUS PRADEDAMA 10 VALANDA.

MASKVA NURODĖ LIETUVOS MOKSLININKŲ UŽDAVINIUS

Maskva atidžiai patikrino Lietuvos mokslininkų atliekamą darbą. Iškėlė uždavinius — pripažinti: kai kuriose srityse atlikti svarbūs tyrinėjimai

(Elta) Sovietai Vilniuje veikiančiai Mokslų akademijai neseniai paskyrė specialius uždavinius. Būdinga kad apie «Lietuvos mokslo uždavinius» (Maskvos nurodymus) paskelbė ne lietuvių kalba Lietuvoje leidžiamieji laikraščiai, bet dienraštis rusų kalba «Sovietskaja Litva». Vilniaus «Tiesa», lyg koks satelinis, antrinis laikraštis tą straipsnį tepakartojo (plg nr. 119, geg. 23).

Pasirodo, Sovietų Sąjungos Mokslų akademijos prezidentas savo posėdyje pripažinęs kad Lietuvos mokslininkai vis dėlto įnešę «tam tikrą indėlį į tarybinio mokslo lobyną». O prieš tai Lietuvoje lankėsi sovietinių mokslininkų grupė ir jie tyrinėję Lietuvos mokslininkų darbo sąlygas bei pageidavimus ir planus. Vilniuje įvyko bendras posėdis ir Sovietų Mokslų akademijos prezidentas M. Keldyšas patvirtino, kad lietuviai mokslininkai esą užėmę vietą moksle ir konkrečiai elektrochemijoje ir šiluminėje fizikoje.

Kokie Lietuvos mokslininkams pavedami uždaviniai? Tai Vilniuje nušvietę iš Maskvos atvykę «koordinatoriai», mokslinis sekretorius V. Duženkovas. Jis nusiekundė, kad įvairiose sąjunginėse respublikose esą per daug pamėgdžiojimo, dubliavimo, tuo tarpu reikia vystyti daugiausia tas mokslo kryptis, kurios esančios glaudžiai susijusios su atitinkamos respublikos liaudies ūkiu ir kurioms vystyti esama sąlygų bei turima atitinkamų kadru.

Maskvos pareigūno nuomone Lietuvos mokslininkai yra atlikę eilę svarbių tyrinėjimų. Pvz ir už Lietuvos ribų žinomi darbai atomų ir molekulių spektroskopijos srityje.

Dar pripažinta, kad lietuviai mokslininkai turėję «tam tikrų laimėjimų» nagrinėjant puslaidininkų fiziką, aukštų temperatūrų šiluminę fiziką ir kt.

O dėl Lietuvos mokslininkams numatytos krypties atseiti Maskvos patvirtintų uždavinių, Lietuvos Mokslų akademijai teks vykdyti: tikimybių teorija ir matematinė statistika, kibernetikos matematinės problemos ir techninė kibernetika, teorinė atomų ir molekulių spektroskopija, pūs laidininkų fizika, aukštų temperatūrų šiluminė fizika, metalų elektronosodinimo bei galvaninių padėngimų su iš anksto numatytomis savybėmis teorijos ir metodų nagrinėjimai, augalininkystės ir gyvulininkystės produktyvumo kėlimo biologiniai pagrindai, respublikos gamybinės jėgos ir, paskutinėje eilėje... lietuvių tautos istorija, kalba ir literatūra.

Maskvos centras dar pripažino, kad būtų tikslinga 1966 m. įsteigti Puslaidininkų fizikos institutą, šalia jo įkūrus reikiamas dirbtuves. Dėl žemės ūkio — skatinama ir toliau vystyti vad. produktyviąją gyvulininkystę. Lietuvos mokslininkams teks spręsti ir klausimus chemijos ir mikrobiologijos šakose. Maskva pritarė minėjai steigti Lietuvos Mokslų akademijoje steigti Biokatalizės institutą — čia numatoma panaudoti Chemijos ir cheminės technologijos bei Botanikos institutų laboratorijas ir grupes.

V. Duženkovo žodžiais Lietuvos mokslininkai įnešią savo indėlį į bendrą mokslo vystymą. Jis tik nenurodė, kad visos mokslo sritys ir atliekami darbai siejami su Maskvos reikalavimais. Juk

Kur Dingio Mano Metai

Kur dingio mano metai
Iš metų amžinų?
Kalnai šešėliuos meta
Anapus vandenu.

Gale apšeisto tilto
Skandinasi delčia,
O marios ima kilti —
O ima kilti kančia.

Žengiu per tylų lietu
Ir rankose nešu
Su savim vieną žiedą —
Brangiausią iš visų.

Kas baltą paukštį matėt
Su saule ant sparnų?
Kur dingio mano metai
Iš metų amžinų?

(Iš rinkinio «Sąo Bento Varpai»)

Lietuvoje mirė prof. K. Baršauskas

Gegužės 13 d. atšventęs 60 m gimimo sukaktį, po 11 dienų gegužės 24 d. Kaune mirė Kauno Politechnikos instituto rektorius, akademikas prof. Kazimieras Baršauskas. Sukaktuviniam straipsnyje Lietuvos spauda, kad Baršauskas dar nepr. Lietuvos metais tyrinėjo kosminius spindulius ir anuometinės vyriausybės buvo siūstas gilinti studijų į Berlyną Nekrologe Berlynas nuylėtas ir nepr. Lietuvos valdžiai bei universitetui teko priekaištų, kodėl Baršauskas buvo pasiekęs tik vyr. asistento vietą. Tuo tarpu 1925 m. baigęs Marijampolės gimnaziją K. Baršauskas laboranto pareigas Lietuvos uni-

versitete jau ėjo nuo 1929 m., taigi teturėdamas 25 m. amžiaus. Kelti Baršausko patiniai nuopelnai, bet vėl nutylėta, kad vėl nutylėta, kad moksle pasižymėjęs velionis yra buvęs «Lietuviškosios Enciklopedijos» (Kaune leistos) bendradarbis, be to dar bendradarbiavo «Kultūros», «Gamtos» ir «Varpo» žurnaluose, rašė «Lietuvos Žiniuose».

K. Baršauskas paliko daugiau 60 mokslo darbų iš kosminių spindulių, ultragarso, puslaidininkų, magnetinio branduolinio rezonanso srities. Jis iškilmingai palaidotas gegužės 26 d. Petrašiūnų kapinėse. Pagal 11 gydytojų paskelbtą medicininę išvadą jis sirgęs vėžio liga.

APLEISTAS VILNIAUS SENAMIESTIS

Mus jaudino senojo Vil-

niaus techninė būklė — tokiais žodžiais «Tiesoje» (nr. 98, bal. 26) kai kuriuos Vilniaus senamiesčio klausimus iškėlė inž. arch. A. Pilypaitis. Jo nuomone senamiesčio sutvarkymui (jame gyvena apie 50.000 gyv.) skiriamai per mažai lėšų. Esą lėšos išsklaidomos. Nors prieš penkerius metus buvo patvirtintas Vilniaus senamiesčio rekonstravimo projektas, per praėjusius ketverius metus kapitaliniam remontui išleista 2.400 tūkst. rublių, bet beveik nesimato efekto.

Pagal Pilypaitį buvusio geto rajonuose dar matyti karo pėdsakai — jis siūlo šiuos kvartalus sutvarkyti ir įkurti geto muziejų. Lieka daug neišspręstų klausimų, darbus atlieka daug įvairių organizacijų, o pats senamiestis, siūloma, turis tapti sveiku ir patogi gyvenamuoju rajonu.

OLIMPINIAI METAI IR PRIEKAIŠTAI LENGV. ATLETIKAI

Šią vasarą Tokio vykstančioje sporto olimpiadoje dalyvaus ir, kaip paprastai, atstovaus Sovietų Sąjungą Lietuvos sportininkų būrys. Vis dėlto, nors Lietuvos sportininkai yra gavę prizus olimpiadoje (du pasaulio rekordininkė Birutė Kalėdienė Romoje, Antanas Mikėnas Melburno olimpiadoje, kiti — Sovietų Sąjungos meistrai) tačiau jei spręsti iš «Tiesoje» paskelbto vedamojo (nr. 119, geg. 23) Lietuvoje sportuojantiems lengvathlečiams esančios netinkamos sąlygos.

Pasirodo, nors režimas yra ne kartą pasigyręs sporto parama, tačiau Lietuvoje nėra stadiono, kuriame meistrai galėtų rungtyniauti ir pasiekti aukštų rezultatų. Visi lietuvių sportininkų rekordai bėgimo rungtyse buvę pasiekti ne Lietuvos, bet kitų respublikų stadionuose — Maskvoje, Kijeve, Tbilisyje ir kitur. Bloga padėtis esanti ne tik Vilniuje, bet ir Kaune — čia «Sporto kombinato» stadionas esąs apleistas, bėgimo takai neprižiūrimi.

V. Mykolaitis-Putinas

SUKILĖLIAI

KOVŲ DĖL ŽEMĖS IR LAISVĖS VAIZDAI 1861—1864

VII

(tąsa)

Tas žodis teisybė labiausiai siutino poną Skrodskį.

— A! Teisybės norit? Gerai! Aš tau parodysiu teisybę! Šimta!.. Ne, du šimtus ryškėjų! Suimt!.. Surišt!

Bet nenusigando Petras nė dabar. Niekas čia jo nesuims ir nesuriš. Tad įžūliai prieštaravo ponui ir toliau:

— Ne, pone. Daugiau jūs mūsų nebeplaksite. Ir cieso riauš gromatoj pasakyta, kad baudžiava panaikiama amžinai.

Tačiau Jurkevičius jau buvo nuodugnai išaiškines Skrodskiui manifesto nuosta-

tus, ir dvarininkas žinojo, kad jam palikta teisė žiūrėti tvarkos dvare, teisti ir bausti valstiečius, kol bus pasirašyti sutarties lakštai ir sudaryti valsčių teisimai.

— Visas kaimas bus nubaustas! — sušuko jis, šmaukštelėjęs lazdele, tarsi pats jau plakdamas baudžiauninkus. — O tie, kurie čia esate, dvi gubai!

Jis apžvelgė stovinčius prieš jį valstiečius, paskui akis nukreipė į moterų būrelį, susi spietusį atokiau, prie gonkų. Ir staiga jo veidas pasikeitė. Vietoj pykčio atsirado susidomėjimas, smalsumas, ir akys sublizgo susižavėjime ugnelėmis.

Pirmoje moterų būrelio eilėje stovėjo Kedulių Katrė. Vienplaukė, mėlynakė, su geltonu kasų vainiku, nustebusi ir nusigandusi, rankomis prispaudusi prie krūtinės nusmukusios skarelės kampus, ji buvo nuostabiai graži ir patraukliai išsiskirianti iš to viso senyvių moterų būrio.

Petras, pasekęs Skrodskio žvilgsniu, taip pat pamatė Katrę ir viską suprato. Jis ryžtingai žengė dvejetą žingsnių priekin, ir prieš pono akis vietoj žavingo mergaitės paveiklo staiga atsirado pykčio liepsnojantis berno veidas. Vieną akimirką atrodė, kad ponas smogs jam lazdele, nes ranka jau buvo bekylanti ir burna iškrypo žiauriu įtūžimu.

Bet ir iš neklaužados akių, ir iš visos jo povyzos tryško bailsus pasiryžimas. Dešinė taip suspaudė vėzdą, kad net

raumenys virpėjo nuo sukauptos rankoje jėgos. Valandėlė du priešai stovėjo vienas prieš kitą: dvarininkas net pamėlynavęs, iš pykčio drebančiu smakru, bernas išbalęs, savy susigūžęs vienu baltu smūgiu sutriuškinti nenkenčiamo pono makaulę.

Skrodskis neišlaikė Pliaukštelėjo lazdele per lakuotą savo bato aulą, apsuko ir, lydimas Jurkevičiaus, nužingsniauvo į gatvę.

— Na, rapueha prakeiktas, tau šitas velniui nepraeis, — prakoše pro dantis, sėsdamas į karietą. Vežėjas paleido arklius, ir ponas Skrodskis, sunų puolamas, išdardėjo iš kaimo.

Kai Balsių kaimynai, išvykus ponams, atsipeikėjo ir ėmė skirstytis namo, Petras pasivijo Kedulytę.

— Ar neišsigandai, Katryte, pono? — klausė rūpestin-

gai žvelgdamas į jos veidą.

— Ak, Petreli, kai pamačiau tuos bailsus jo vyzdžius išmeigtus į mane, vos nenumiriau iš baimės.

— Blogai, Katryte. Ponui tu patikai. Dabar būk atsargi. Lenkis dvaro iš tolo. O jei šauks prie kokio darbo, neik. Žinai, kas ten laukia gražių mergaičių.

Katrytė užraudo ir rūsčiai suraukė antakius.

— Kad jis nesulauktų! Aš jam akis iškabinčiau, nosį su gurinčiau!

Petras su pasigėrėjimu nusisypsojo.

— Petrai, kaip aš nusigandau, kai pamačiau, kad tu atsistojai prieš poną su tuo vėzdu. Argi tu būtum išdrįsęs?

— Kaip mane gyva matai, Katryte! Tegu tik jis būtų man uždavęs. Taip būčiau rėžęs, kad daugiau jam nebereiktų. Jei taip, taip, tai taip!..

Diena prie upelio

Praėjai pro upelį, nuo kalno
Bėgo jis, kaip stirnelė jauna,
Juo suvilgei įkaitusį delną.
Į tolimas nuplaukė diena

B. Brazdžionis.

Birželio mėn. 7 d. rytas buvo pilnas šaltos drėgmės. Bet tai nesutrukdė 5 automobilius išvežti iš S. Paulo į laukus būrį lietuvių, daugumoje vaikus, (20) kurie lankosi sekma dieniais į lietuviškus žaidimus

Vaikai nekantriai laukė tos dienos, o pa-kuo, jau susėdę į automobilius nekantravo, kad ratai dar nesisuka. Bet prez. Dutros tiesiu ir lygiu keliu automobiliai nėrė, kaip vėjas laukais.

Netrukome privažiuoti šv. Izabelės miestelį už kurio kelias vingiavosi per kalnus. Vairuotojams reikia daug atsargumo, o keleiviams žymiai įdomiai Pakelėj matosi žmonių ir gyvulių. Vaikai viską sutinka su nustebimu ir palydi su savais komentarais.

Pagaliau pasiekėme žadėtą vietą: p. Kaz. Ambrozevičiaus ūkį. Mus pasitiko pats šeimininkas, jo sesuo ir švogerys. Išlipę iš automobilių, pajuto me tyrą laukų orą ir gailinantį eukaliptų žalumos kvapą.

Vaikai tuojau pranyko iš mūsų akių, kaip kamparas. Vieni bėgo į laukus, kiti landžiojo po krūmus, o tretieji kurie jau pažinojo vietą, skubė jo tiesiai prie upelio.

Vėliau upelis prisiviliojo netik visus vaikus, bet ir visus suaugusius. Tyras upelio vanduo ir lengvą nerimą skleidžias šniokštimas nerūpestinai nuteikia kiekvieną. Tiksliai keletas pačių drąsiausių pasiryžo pasportuoti šaltoje upelio srovėje. Vaikams maudytis buvo uždrausta. Bet pramogų jiems užteko ir nė vienas nenorėjo tą dieną jokių žaidimų nei dainų. Jie norėjo

būti lyg laisvi laukų paukšteliai: rėkavo, klykė, bėgiojo apie upę, metė į vandenį lapus ir sausas medžių šakas, džiaugdamiesi, kad vanduo viską nusineša tolyn. Žinoma vaikai negalvojo, kad ir žmogaus dienos plaukia greitai, kaip upelio vanduo ir nešasi su savim viską...

Atrodė, kad tą dieną maloniai praleido ir suaugusieji, kurių dauguma — vaikų tėveliai. Visi tarpusavy gerai pažįstami, tiek dideli, tiek maži, jautėmės tarytum viena didelė šeima. Visi prie vieno stalo bendrai užkandžiavome, visi bendrai šnekučiavome ir, regis, visi jautėme jaukią poilsio nuotaiką.

O valandos plaukė kaip upelio vanduo. Saulutė išsisaugant dieną švelniai bučiavusi visų skruostus pradėjo slėptis už kalnų. Ėmė dvelkti vėsūma, kuri ragino keleivius grįžti atgal į savas pastoges. O kai kuriems dar rūpėjo atlikti kaitaliojimo pareigą sekmadienį: iš klausyti šv. mišių.

Netrukus vienas po kito automobiliai įsuko į vingiuotą vieškelį namų linkui. Ir vaikai tuoj pradėjo gvilbenti dienos įspūdžius: kiek kuris suvalgė «šuraskų»; kiek kartų perėjo per upelio lieptą; ką kuris veikė kai tėv. J. Kidykas su visus fotografavo; ar šeimininką tyčia ar netyčia pademonstravo, kaip reikia šokti į šaltą upelio vandenį... kad Asta tikrai energingai jojo...

Vaikai dar daug kartų visai prisimins ir nekantriai lauks, kad vėl bus panašus išvažiavimas

Sąryšyje su šia išvyka, vi

Gana to šuniško gyvenimo!

Kurį laiką ėjo tylėdami, su simastę.

— Katryte, — vėl prabišo Petras aprėmusiu balsu. — Su lauksim rudens ir tada susituoksim.

— Tėvas priešinas, — atsiduso Katrytė.

Tačiau Kedulio užsispyrimas Petro nebaugino.

— Tėvą palenktume. Jei reiks, tai ir kunigas Mackevičius mudu užtars. Svarbiausia — ponas.

Juodu priėjo Kedulių kiemą, bet skirtis nenorėjo. Katrytė žinojo, kad tėvo nėra namie. Jis, be abejo, smuklėje sėdi, o motina, jei Petras dukrai pasipirštų, būtų net ir labai patenkinta. Tad abu du ėjo gatve toliau, nebijodami pikto liežuvių, nes visai kaimas žinojo, kad vyresnysis Balsiokas, vyras ne pliuskis, kurią dieną pasipirš Kedulių Katrei.

Pono ji bijojo kaip ir visos

kaimo mergaitės. Bet lig šiol ji poną matydavo tik iš tolo — pravažiuojantį, prajojantį, vaikštinėjantį. O šiandien pamatė jį akis į akį. Dar ir dabar ji jaučia išūliai įsistiprėjusį jo žvilgsnį, ir šiurpas perveria jos širdį.

Katrytė nejuočiomis glaudžiasi prie Petro. Ji žino, kad Petras kiekvieną atvejų apgina ją nuo Skrodskio, Ji pamilo Petrą už jo drąsą, už jo jėgą, už jo šviesų prozą ir gerą širdį. Juk ne kas kitas, tik Petras ir jai pratrūnė akis. Jis išmokė ją skaityti ir raštą suvokti. Jis išmokė ją skaityti ir raštą suvokti. Jis ir dabar duoda jai knygečių, kurias ji godžiai skaito, pasislėpdama nuo tėvo.

Petras, žingsniuodamas su Katryte padžiūvusiu gatvės pašalio, jaučia jos artumą, ir maloni šito jausmo banga kyla jo krūtinėje. Jam seniai Katrytė patinka. Jis pamilo ją anksčiau negu ji jį. Jam

patiko jos kasos, jos atvirai, drąsiai žvelgiančios akys, lygus veido apvalumas, truputį įlinkusi nosytė, raudonos pilnos lūpos ir dar duobutė smakre. Ne, gražesnės merginos Petras nebuvo sutikęs. O kas jos darbštumas, sumanumas, paslaugumas! Ja, gali sakyti, ir laikosi Kedulių kiemas.

Kurį laiką juodu ėjo tylėdami. Kaimas glūdėjo saulėlydžio šešėliuose, tik priešais, nuo Galinio diepos, skrido susirinkusio ten jaunimo balsai. Nei Petras, nei Katrytė nenorėjo ten eiti, tad pasuko atgal ir sustojo aikštelėje po Stašio jovaru.

Staiga Petras pajuto keistą nerimastį, paėmė merginos ranką ir tarė:

— Tu girdėjai, Katryte, ką kalbėjo ponas Akelaitis ir dėdė Steponas? Sako, sukilimas prieš valdžią prasidės gal jau kitais metais. Dimša taip pat apie tai šnibžda

Gandų apie sukilimą juodu

buvo girdėję jau ir anksčiau. Kunigas Mackevičius taip pat uoliai juos skleidžia. Nelabai jie tų gandų paisė. Bet šiandien, Akelaičiui taip ūmai pasišalinus, kuone pabėgus, ir Petrui susirėmus su Skrodskiu, be to, dar kašmynams nepaklausius įsakymo stoti į lažą, tie gandai pasidarė tokie gyvi!

— O tu ar eitum, Petrelė? — klausė Katrė, dar stipriau prie jo glausdamasi.

— Eičiau, Katryte, — atsakė jis nedvejodamas.

Ji visa suvirpėjo.

— O kaipgi aš čia be tavęs?

Jis apsiniaukė ir sukando dantis. Skrodskis! — pervėrė jį bailsi mintis. Bet jis sutramdė savy staiga pakilusią nerimastį ir nerūpestingai mostelėjo ranka:

— Na, apie tai dabar galvo ti nereikia. Jei sukilimas prasidės tai gal dar negreitai. Tada pamatysim Spėsime su

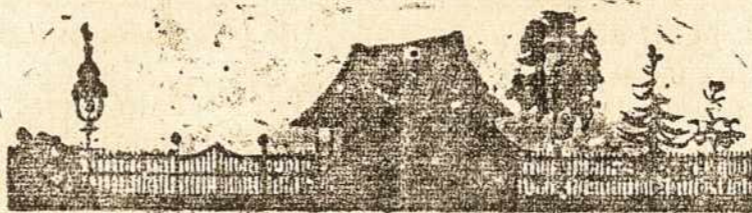
Jūra ir Brolis

Jūra ūžia, jūra dūksta,
Baagos it kalnai,
Išsiveržę staugia, pyksta
Baisūs milžinai.

Veltui bežvalgiai į tolį
Drėgna akimi, —
Neišvysi miela broli,
Jūra nerami.

Jūra, jūra, tavo veidas,
Vakar taip ramus,
Šiandien rūstus taško, svaiddo
Baisius plūdimus.

Išviliojai miela broli,
Lyg saldžiam sapne,
Ir ruoši jam šaltą guolį
Tamsiame dugne.

Pirmasis Pasaulio Lietuvių Kongresas

R. SKIPITIS

(tąsa iš 22 nr.)

KONGRESAS POSĖDŽIAUJA

Antrosios kongreso dienos posėdis prasidėjo pirmadienį ryto 10 val. tame pačiame valstybės teatre.

Buvo išriaktas devynių asmenų kongreso prezidiumas: K. Augustas — JAV, «Naujie-

nų» redaktorius, O. Gečionytė — Anglija, K. S. Karpius — JAV, «Dirvos» redaktorius L. M. Krušas — JAV, prelatas, šv. Jurgio parapijos klebonas Chicago, R. Skipitis — DULR pirmininkas, L. Šimutis — JAV, «Draugo» redaktorius, A. S. Trečiokas — JAV «Vienybės» leidėjas, St. Vital

su važiuosiu vaikų vardu dėkoju p p. Alb. ir Kaz. Ambrozevičiams už leidimą naudotis jų ūkio patalpomis; tėv. J. Kidykui už pavežinimą vaikų savo automobiliu; kun. J. Šeškevičiui, lietuvių vaikų organizatoriui, už dalyvavimą išvykoje; p. Ald. Valavičienei už visų pavaišinimą karštais «šuraskais»; p G. Dilienei už įvairius kitus skanesčius; p D. Paleckienei už lie-

tuviškus sumuštinis; p. Em. Bendoraitienei už įvairiausių gaivinančių gėrimus, o visiems automobilių vairuotojams labai stiprus ačiū už vairo pasukimą į sutartą vietą.

Tikiuosi, kad ateity kada nors ir vėl visi susitarsime praleisti dieną kartu gamtoje.

Globėja.

tis — JAV, «Tėvynės» redaktorius, A. Vronevskis — Latvija, «Lietuvių Balsas» redaktorius. Kongreso posėdžiams pirmininkavo R. Skipitis, jį pavaduodavo L. Šimutis. Prie žymių Amerikos lietuvių visuomeninkų reikiama dar priskirti kongreso prezidiuman išrinktuosius dr. Johanną Baltrušaitienę ir Petrą Pivariūną (Pivaroną). Baltrušaitienė minėtina dar ir todėl, kad buvo pirmoji lietuvių gydytoja Amerikoje, Latvijos atstovų žymesnieji buvo minėtasis A. Vronevskis ir prof. A. Raulinaitis, Anglijos — minėtoji O. Gečionytė ir J. Bulaitis, pačiai Lietuvai atstovavo prof. K. Sleževičius, prof. F. Kemėšis, prof. K. Pakštas, «Trimito» red. Jonas Kalnėnas, dr. J. Leimonas, kun. kan. A. Steponaitis ir R. Skipitis.

Kongrese buvo skaityti tokie referatai: Lietuvių tautos paskirtis — prof. Zigmantas Žemaitis, Užsienio lietuvių ir Lietuvos aspiracijos — prof. A. Raulinaitis, Užsienio lietuvių švietimo reikalai — prof. F. Kemėšis, Kame lietuvių galėtų dar kolonizuotis — prof. K. Pakštas. Ekonominis užsienio lietuvių bendradarbiavimas su Lietuva — min. Povilas Žadeikis (perskaitė Jonas Vilkaitis), Lietuvos menas — meno mokyklos direkt. Ig. Šlapetis. Užsienio jaunimas — mkt. E. Pažėra, Pasaulio lietuvių sąjunga — R. Skipitis.

Po referatų ir diskusijų buvo priimta eilė rezoliucijų: Pasaulio Lietuvių Sąjungos steigimo reikalai, Vilniaus ir Lietuvos Rytų klausimu ir kt. Kongreso dalyvių daugumas neabejotinai norėjo ir tuometinį Lietuvos režimą pakeisti. Veržte veržėsi daugelio noras jei ne pasmerkima, tai bent nepritarimą Lietuvos valdžiai pareikšti. Iš kitos pusės kiekvienas lietuvis patriotas (o tokių atstovų buvo dauguma) gerai suprato, kad Lie-

(Nukelta į 4 pusl.)

sitvarkyti... Jei sukilimas, tai ir Skrodskį pašokdinsim, — ramino ją nė pats nežinodamas, kaip tada kas bus.

Ir vėl šiltas jausmas perliejo jo širdį. Aplobė merginą dešine per liemenį ir patraukė prie savęs.

— Kas bebūtų, Katryte, aš tavęs neapleisiu.

— Nė aš tavęs, Petrai, — atsiliepė ji, pakeldama akis į jo surimtėjusį, bet ramų veidą.

Nedaug kalbėjo, bet jautė, kad tas kažkoks tolimas, sunkiai sovokiamas pavojus juodu dar labiau suartino.

Atėjo metas grįžti namo. Juodu pasitraukė nuo jovare ir tylomis pasuko gatvės pakraščiu. Kai priėjo Kedulio kiemą, Petras vėl pakartojo tą patį:

— Sulauksim rudens ir tada susituoksim.

(B. D.)

JAUNIMO AIDŲ REDAKCIJA: Redakcinis Kolektyvas

Šimtmečiai plaka nemarioji teatro sirdis

WILLIAM'O SHAKESPEARE'Ų 400 M. GIMIMO SUKAKČIAI

Beatricė Kleizaitė - Kerbelienė

Apie Shakespeare'o pirmuosius ryšius su teatru bei jo paties asmenį nedaug tikslų žinių turima. Pagal parapijos registraciją Stratford — upon — Avon filius Johannes Shaks pere buvo pakrikštytas 1564 m. balandžio mėn. 26 d. Šv. Jurgio šventėje. Tikslī gimimo diena nežinoma, bet sekančią tuolaikiniu papročiu, kū dikiai po gimimo greitai būdavo krikštijami, maždaug 3 jų dienų tarpe, tad ir poetui yra priskiriama tradicinė data balandžio 23 d., kuri sutampa ir su jo mirties diena 1616 metais.

JAUNYSTĖ IR PASISEKIMAS
LONDONE

Shakespeare teturėjo 18 metų, žengdamas rimto vyro žingsnį į vedybas. Daug yra spėliojimų bei įtarimų, katro iniciatyva, gal suvedžiojimu, tai įvyko, bet pateikus faktus, išvadą geriausia palikti susidaryti pačiam skaitytojui, kuris iš jų kaltesnis dėl šių skubių vedybų Shakespeare'o sužadėtinė buvo Anne Hathaway, kaimyninio ūkininko dukterė 8 metais už jį vyresnė. Pas Worcester vyskupą yra draugų pasirašytas pareiškimas gauti leidimui Shakespea-

re'o ir Anne vedyboms anksčiau nustatyto laiko, nes laukiant ilgiau, būtų atėjęs adventas, kurio metu vedybos buvo draudžiamos iki sausio mėn, vidurio. Gi jų atlikimas buvo nedelstinas. Vyskupas leidimą davęs, bet jaunieji su situokė ne Stratford'e, tik kitur, nežinomoje, spėjama katalikų bažnyčioje Šešiams mėnesiams praėjus, gimė pirmoji dukra Susanna, netrukus ir dvynukai Hamnet ir Judith. Po to duomenys apie Shakespeare'ą Stratford'e nutrūksta. Jis, palikęs šeimą, išvyksta į Londoną, kuriame išgyvena maždaug 25 metus, ir tada vėl grįžta savo gimtinėn, kur netrukus miršta. Šie faktai nerodo, kad jo vedybinis gyvenimas būtų buvęs malonus, atvirksčiai, tai kalba apie skubotą jungtuvę trumpą draugę gyvenimą ilgą persiskyrimą ir vėlyvame amžiuje grįžimą ir draugišką sutarimą. Toliau mums visai nėra reikalo gilintis.

Shakespeare'as Londonan atvyko apie 1587—88 m. ir tenai pragyveno visą savo darbą ir gyvenimo laiką. Londono gyvenimas, jo gyventojų užsiėmimai ir malonumai darė įtakos Shakespeare'ui ir nuspalvino visą jo atėję ir

(Atkelta iš 3 pusl.)

tuvo reikalui bus geriau, jei kongresas parodys vieningumą Lietuvos teritorijos, ypač Vilniaus ir Lietuvos Rytų klausimu. Gi vieningumas gali subyrėti, jei aštria forma bus keliami Lietuvos vidaus politikos klausimai. Svarstant politinę rezoliuciją, buvo tokių karštų pasisakymų ir tokių įkaitimų, jog jau buvo baimės, kad kongresas be skandalo nesibaigs. Kongrese buvę policijos pareigūnas rado reikalo apie tai pranešti vidaus reikalų ministeriui. Į kongresą atvyko jis pats. Nors karščiavimaisi rado jau kiek atslūgusių, bet tokios kongreso nuotaikos jam atrodė pavojingos. Vos ne vos pasisekė jį perkalbėti, kad kongreso neuždarytų. Po ilgokų viešų debatų ir dar ilgesnių užkulisių pasitarimų buvo priimta tokia kompromisinė rezoliucija: "Pirmasis Pasaulio Lietuvos Kongresas, susirinkęs laikinoje Lietuvos sostinėje Kaune 1935 metais rugpiučio 11—17 dienomis, Lietuvos valstybės nepriklausomybės atstatymo aštuonioliktaisiais metais, apsvaustęs visos lietuvių tautos reikalus, lenkia galvą prieš tuos lietuvių tautos didvyrius ir darbuotojus, kurių krauju ir pastangomis atstatyta nepriklausoma Lietuvos valstybė su laisvu išėjimu į lietuvišką jūrą ir reiškia savo tvirtą pasiryžimą visomis jėgomis remti Lietuvos vyriausybės pastangas sėkmingai tvarkyti nepriklausomos Lietuvos valstybę ir įvykdyti teisę į Lietuvos Rytus su sostine Vilniū; reiškia kiau viltį, kad atgailintosios nepriklausomos Lietuvos vidaus santvarka evoliucionuos ta kryptimi, kuri labiausiai atitinka lietuvių tautos genijų ir gyvenamosios politinės epochos lietuviui statomus uždavinius išeinant iš Lietuvos valstybės konstitucijos dėsnių kad suverenė valdžia priklausot tautai".

nėje Kaune 1935 metais rugpiučio 11—17 dienomis, Lietuvos valstybės nepriklausomybės atstatymo aštuonioliktaisiais metais, apsvaustęs visos lietuvių tautos reikalus, lenkia galvą prieš tuos lietuvių tautos didvyrius ir darbuotojus, kurių krauju ir pastangomis atstatyta nepriklausoma Lietuvos valstybė su laisvu išėjimu į lietuvišką jūrą ir reiškia savo tvirtą pasiryžimą visomis jėgomis remti Lietuvos vyriausybės pastangas sėkmingai tvarkyti nepriklausomos Lietuvos valstybę ir įvykdyti teisę į Lietuvos Rytus su sostine Vilniū; reiškia kiau viltį, kad atgailintosios nepriklausomos Lietuvos vidaus santvarka evoliucionuos ta kryptimi, kuri labiausiai atitinka lietuvių tautos genijų ir gyvenamosios politinės epochos lietuviui statomus uždavinius išeinant iš Lietuvos valstybės konstitucijos dėsnių kad suverenė valdžia priklausot tautai".

visus jo darbus. Londoniečiams jis rašė savo eiles ir teatro veikalus. Kaimo jau nuolis prisitaikė prie didmiesčio gyvenimo, įsiliejo į jo bangą ir leidosi srovės nešamas.

Jis turėjo laimę savo teatro darbo sąlygose, visą gyvenimą tedirbo tik su viena teatro grupe, tuo laiku garsiausia Londone, jai vienai terašė, jo veikalai buvo gerai pastatomi ir publikos mėgiami, todėl ir piniginiu atžvilgiu jis vertėsi geriau, negu kuris kitas tų dienų rašytojas. R. Greene pavydžiame puolime randame vertingos informacijos, kur matome, jog jau 1592 Shakespeare'o pasisekimas, kaip dramaturgo buvo pakankamai didelis, kad keltų pavydą vienam tuo laiku taipgi didelį pasisekimą turėjusiam varžovui; antra, tai rodo, jog Shakespeare'as jau buvo puikus aktorius; ir tre-

čia, kad Shakespeare'as turėjo draugų įžymių žmonių tarpe. Venus ir Adonis 1593 ir Lucrece 1594 išleidimas jo, kaip rašytojo, vardą dar aukščiau išskėlė. Gi eilių dedikacija jaunam grafiui iš Southampton patvirtina, kad Shakespeare'as tikrai turėjo įžymių draugų. Kiek vėliau jo vardą užtinkame drauge su garsiųjų aktorių Kemp ir Burbage vardais. Lordo Chamberlain'o vyrų grupėje, vaidinusoje karalienei Kalėdų šventėse 1594. Shakespeare'as tebuvo 30 metų, ir aiškiai matyti, kad jo karjeros kelias Londone buvo auostabus.

BUVO TUO, KUO PATS
NEŽINOJO

Shakespeare'as yra pripažintas pasaulyje geriausių dramų rašytoju. Jo sukurtieji vyrai ir moterys tebegyvena mūsų atmintyje: Othelio ir

Sonetai

Kaip scenoje artistas nerangus,
Kuris užmiršta rolę išmėgintą,
Ar kaip koksai pablūdėlis laikus,
Kuris nuo pykčio pats bejėgis krinta, —

Taip lygiai aš svyruciu ir blaškaus,
Išlieti noriu meilę tau kas dieną,
Bet, lyg prislėgtas kvaitulio sunkaus,
Ūmai sustoju ir tyliu kaip siena...

Todėl, nors tik laurai ir nauda
Terūpi jums, nebylios mano eilės, —
Gyvenkite ir būkit visada
Ištikimi šaukliai manosios meilės!

O tu skaityk — ir stenkis akimi
Girdėt, ką šaukia siela nerami.

★ ★

Bijau aš apie meilę pasitarti,
Nors vis labiau kasdien ilgiuos tavęs.
Tasai gėdingai smukdo meilės vertę,
Kas ją lyg prekę neša į gatves.

Aš daug sukūriau tau dainų visokių
Tada, kai meilė buvo mums nauja:
Lakštingala, nakties dievaitė, suokia
Tik vasaros džiaugsmingos pradžioj.

Ji žino, kad žmogus priprastų greitai
Prie žavesio jos muzikos liūdnos.
Todėl jinai autildo savo fleiā,
Aidėjusią iš medžių tankumos.

Taip lygiai aš pritildau savo dainą,
Nejausdamas, kad jau ruduo ateina...

Desdemona, Romeo ir Julietta, Mackbeth'as, Hamlet'as, Marcus Brutus ar Karalius Lear'as yra gyvesni, negu dauguma žmonių, vaikščiojančių, gyvenančių ir kasdien gatvėje. Shakespeare'as pasako apie žmogų nepalyginamai daugiau, negu kuris kitas rašytojas. Jis atskleidžia žmogaus gyvenimą visokiose apvaisiose, parodo jo nuotakas, jausmus ir aistras, parodo žmogų džiaugsme ir kančioje, pavyde ir keršte, meilėje ir beprotystėje Shakespeare'o mintys, kaip lanka, pilna puikių žiedų, kuriuos mums visiems leista skintis ir grožėtis. Jisai mokėjo taip sukurti nemirštamą dramą kad ji pergyventų stiliaus bei teatro madų pasikeitimus jo veikalai ir šiandien gyvi jie yra ne tik universalūs, bet ir be-laikiai.

Kuo Shakespeare'as nėra? Jis nebuvo apgalvojęs apsvaustęs bei sąmoningas rašyto žmogus, jis nekūrė tam, kad prisidėtų prie pasaulio literatūros lobyno, jis nepuose lėjo minties kad jo darbai būtų skirti amžiams išskyrus tai, kad jis savo jaunystėje yra parašęs eilių ir sonetų, Shakespeare'as atrodė, visai nesidomėjo rašytojo garbe. Jis buvo aktorius, teatro dainininkas ir dramaturgas mažai dėmesio kreipėsi į tai, kas iš jo veikalų pasidarys, jam numirus. Shakespeare'as nebuvo rašytojas be priekaištų, jo raštus gausu gramatikos klaidų. Ir tai dalinai dėl to, kad jo išsilavinimas nebuvo aukšto lygio, gi iš dalies ir ir dėl to, kad jis rašydavo paskubomis. Jis rašė savo veikalus scenai, bet ne skaitymui. Shakespeare'as taipgi nebuvo originalių suizetų išradėjas. Ką šiandien mes laikome plagiatu ir literatūrine vagyste, negarbingu dalyku, Shakespeare'as visa tai laisvai naudojo, nejausdamas skrupulų. Kuone visi jo scenos veikalai atliepia senosios dramos kūrinis, istorijos knygas ar anglų kalbon verstas apsakas iš italų bei graikų literatūros. Pvz. Juliaus Caesario ne vien suizetas, bet ištisos scenos kuone pažodžiui paimitos iš Plutarcho Garsiųjų graikų ir romėnų gyvenimo. Kiekvienas Shakespeare'o didžiųjų dramų veikalų suizetas buvo skolintas iš kurio nors ankstesnio rašytojo.

(B. D.)

Lietuvi
Klausk ir remk

LIETUVISKA PROGRAMA

kuri yra transliuojama kiekviena sekmadienį, 10 val. ryt. per **RADIO NOVE DE JULHO**, vidutinėmis ir trumpomis 31 metro bangomis. Patarimus, aukas siūsti šiuo adresu. Mons. P. Ra-gažinskas, caixa Postal 4118. São Paulo.

FABRICA DE MALHAS

Petras Šukys

gamina meniškus ir stiprius megstinukus; rubelius nau-jagimiams ir kit. Rua Jundiapéba, 45, Fone : 63-4258 Vila Zelina (arti R. Ibitirama ir Av. Zelina).

MALONI ŽINIA LIETUVIAMS

LIETUVÉ ADVOKATÉ IRENE GRITÉNAS DUODA NEMO KAMAI JURIDINES INFORMACIJAS SAVO TAUTIEČIAMS

IRENE GRITÉNAS
Advogada

ESCRITÓRIO
Praça da Sé, 323 - 10 c/101/102
Fone 33-9951

RESIDÊNCIA
Rua Coelho Neto, 281
Fone: 63-3697, V. Prudente

Máquinas Texteis Santa Clara Ltda.

MÁQUINAS E ACESSÓRIOS TEXTEIS

FUNDIÇÃO DE FERRO E ALUMINIO

Caixa Postal, 2093 - Tel. 63-7340

Fábrica e Escritorio:

Rua Domingos Afonso, 50 - Vila Santa Clara
V. Prudente - S. Paulo

Gera kokybė, pigiau kaip kitur, greitas įteikimas, mandagus patarnavimas tikrai

ANTANO PAVILONIO

INDUSTRIA DE ARTEFATOS PLÁSTICOS
"PAVILONIS"

Rua Prof Gustavo P. de Andrade, 884 - 902, caixa postal 4118 - Vila Zelina, Tel. 63-4130 São Paulo.

Čia yra didžiausias pasirinkimas, dideliais ir ma-žesniais kiekiais, įvairiausių rūšių ir spalvų guzikų ir lietsargiams dalių.

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas pasiuvimas, LAURO SANDRÓN vyriškų rūbų

SIUVYKLOJE LAURO

Rua do Orfanato, 686, - V. Prudente - Fone 63-5294
São Paulo

Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui
Atėikite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybe ir kaina

Casa Sprindys & Cia.

PÇA. S. JOSÉ dos CAMPOS, 1 - V. ZELINA - TEL. 63-5915

Geležies isdirbiniai ir dažai viskas elektros irengimui namu reikmens ir zaislai, ivairiausios de-vanos visoms progoms.

ESCRITORIO CONTABIL

NASCIMENTO

Irmãos Nascimento

REG. C.R.C. SP. Nro 1.424

Atlieka firmų atidarymus, perleidimus, komercines ir industrialines apyskaitas, sutvarko dokumen-tus, sudaro sutartis surašo prašymus ir ki-tos rūšies darbus atlieka.

Juridinis Departamentas - Nejudomo turto pardavimas
Av. Zelina, 831 - Vila Zelina - Tel. 63-7140 - S. Paulo

ALEKSAS KALINAUSKAS

Advokatas

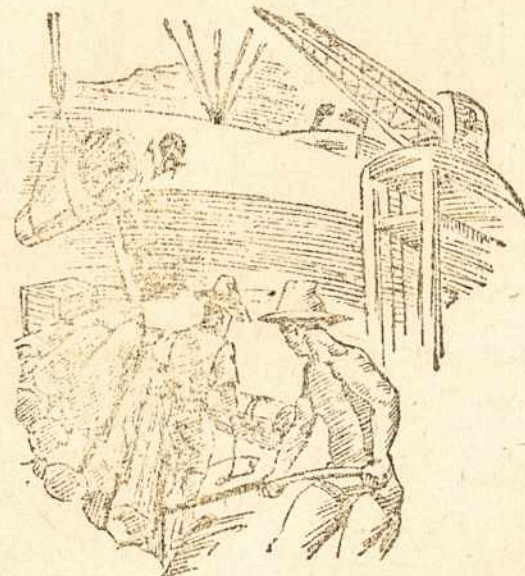
atlieka visus teisinio pobudžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskitis, doku-mentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai;

Residencia:

R. Joaquim Piza, 204
Tel. 31-2548

Raštinė:

R. 15 de Novembro, 244
4.º - Sala 19 - Tel. 37-0324
no 14,00 iki 18,00 val.

PRANAS & CIA. LTDA

Madeirasas em geral

SÉDE Rua México, 98 - 9.º - sala 904 - Fone: 52 0228
Endereço Telegrafico: « C A B I U N A »
Rio de Janeiro

Serraria « I T A » - Serra dos Aimorés Municipio de Nanque - Estado de Minas Gerais

KIRPIMO IR SIUVIMO MOKYKLA

"SOFIJA"

Mokina kirpimo siuvimo, madų mode lių braižybos ir pritaikomojo meno.

Paruošia siuvimo ir kirpimo mokytojas valdiškiems egzaminams (habilitação)

Mokykla turi visas valdiškas teises yra regis-truota «Departamento do Ensino Profissional»

Pamokos vyksta vakarais

- Užsirašyti pas mokyklos direktorę Sofiją Misiukaite -
Rua da Graça, 381 - casa 6 - Bom Retiro -

**LIETUVIŠKŲ RAMALDŲ KA
LENDORIUS**

Pirmą mėnesio sekmadienį
Paque das Nações 10 val.
Casa Verde, 17,15 val.

Antrą:

Jaçana klierikų kopl. 8,15 val.
Bom Retire, 10 val.
Utinga 18,00 val.,

Trečią:

Agua Rasa 8 val.;
Moinho Velho 11 val.,
Lapa 16 val.,

Kiekviena sekmadienį
Mooca 8 val.

Paskutinį:

Vila Anastacio 8,30 val.,
Vila Bonilha 10 val.

**LIETUVIŠKŲ PROGRAMOS
TRANSLIACIJOS**

(Lietuvos laiku)

VATIKANO RADIJAS

Kasdien 20,15 iki 20,50 val.
Sekmadieniais 10,30 iki 11
val 19, 25; 31 ir 196 metru bangomis.

RIO DE JANEIRO

Lietuvių radio valandėlė
«A voz da Lituania» yra trans-liuojama ANTRADIENIAIS
18 val. 40 min.

DUVEJAS

P. VILAS AMBROZEVIČIUS
Rua dos Ciclamas, 510 (sėde propria) - Vila Bela

VIENTELAI TSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

IRMÃO CARRIERI LTDA

Lindoya vanduo yra žinomas gėrimas Kurio puikų vėliai išmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, sitikinkite ir visados naudokite!

Rua Dino Bueno, 795 a 635
Telefones: 51-4019 e 51-2223

Caixa Postal 3967 - SÃO PAULO

Statybos medžiagos sandėlis ir įvairių geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių krautuve tikrai pas

JAKUTIS & LAPINIS LTDA

RUA COSTA BARROS, 356 TEL. 63-3285 VILA ALPINA

MŪSŲ LIetuva

AV. ZELINA, 515 — CAIXA POSTAL, 4118 — SÃO PAULO

— São Paulo Gubernatorius Dr. Adhemar de Barros į São Paulo Lietuvių Bendruomenės jam pasiūstą gimtadienio proga sveikinimo telegramą, atsakė sekančiai:

“A digna Comunidade Lituana de São Paulo: Tenho satisfação de agradecer os votos de felicidade que os ilustres Membros dessa entidade tiveram a gentileza de me enviar pela passagem de meu aniversário gesto que muito me sensibilizou

Cordialmente

Adhemar de Barros
Governador”

KONGRESO FINANSŲ KOMISIJA PRADĖJO DARBĄ

Kiekvieno didesnio užsimojimo jautriausias reikalas yra pinigai. Trečiam Pietų Amerikos Lietuvių Kongresui ruošti jų reikės nemažai. Todėl šiam svarbiam darbui susiorganizavo ir pajėgi komisija, kurios susirinkimas buvo 17 d. birželio 20 val. vila Zelinoje. Susirinkimą pradėjo p. P. Ragažinskas pasiūlydamas susirinkimui vadovauti išrinkti pirmininką, ir nutarimams užrašyti — sekretorių. Pirmainiku buvo išrinktas J. Shesoraitis, o sekretoriumi — J. Valavičius. Po bendro pranešimo apie kongreso darbų eigą buvo nutarta išrinkti finansų komisijos valdybą, kurią slapto balsu pirmainiku išrinko J. Shesoraitį, sekretoriumi — J. Valavičių, ir tris išdalinikus: Alb. Ambrozevičienę, A. Šimbelį ir M. Paleckį.

Valdybą išrinkus buvo svarstomi komisijos darbų planai bei išrinktų valdybų, susirinkime dalyvavo: Al. Vinkšnaitis, N. Stasiulionis, P. Žaraskas, St. Kubiliūnas, K. Ambrozevičius, J. Jodelis, A. Serbenta, A. Boguslauskas J. Žvingilas, Klebonas P. Ragažinskas, Č. Jakiūnas. Sekantis komisijos susirinkimas 24 d. birželio 20 val. V. Zelinoje.

— Birželio 21 d. São Paulo katedroj sumainys žiedus OLGA KIZELIAUSKAITĖ su POVILU BANEVIČIUM.

— Išskrido į JAV birželio mėn. 17 d. sesutės Irena ir Julia Šimonaitės; Nardis Antanaitis 14 d. birželio Pradžioj birželio Kanadon išvyko Ona Pakalnienė.

— Laiškai: M. Jurkoniui, U. Augulevičienei, J. Ringelevičiui, N. Antanaičiui, I. Skurkevičiūtei, I. Adomavičiūtei, A. Pumpušienei, M. Jonavičiūtei, A. Lazdauskui, A. Balčiūnienei, M. Vinkšnaitienei, J. Vepštui, O. Švitrai, B. verzickui, J. Gudavičienei, A. Seiunaitei

— “M.L.” prenumeratą su mokėjo: U. Bendoraitienė 2000 cr.

— Sergančio, jau keturi mėnesiai, prel. K. Miliausko ligoninės išlaidoms padėti apmokėti aukojo: Stasys Lapins ir Jonas Jakutis po 10.000 cr. Už aukas ligonio vardu dėkojo.

Klebonas P. Ragažinskas.

Ruošiasi olimpiadai Arzelietis Abdelaziz Benjarbal yra trečiuojuoju Illinois Universiteto atletizmo techniko ietį mesti Čia yra ruošiami trisdešimts atletų iš 17 kraštų, kurie dalyvaus olimpinėse žaidynėse Tokio mieste dar šiais metais

Tena' šoksims šokinėsim... Bus linksma ir gražu.. Vyrų Brolija 9 d. rugpiūčio mėn. organizuoja šaunų PIKNINKĄ JURUBATUBOJE

Autobusai iš V. Zelinos išvyks 6 val. ryto. Bilietus reikia iš anksto įsigyti pas Brolijos valdybos narius. Vienas autobusas išvažiuos iš Casa Verde, Bilietus galima įsigyti pas Mateionius. Taip pat V. Prudentėje bilietus galima gauti pas M. Tamaliūną, Rua Agostinho Latari, 346. Kartu vyksta orkestras. Bus šokiai, žaidimai su premijomis.

— Š. m. birželio mėn. 15 d. V. Anastazijoje mirė Antanina Pinkauskienė, 48 m. amžiaus, kilusi iš Jėzno parapijos, Nėrių kaimo į Braziliją atvykusi 1926 metais.

Velionė buvo susipratusi, paslaugi ir visų mėgstama moteris. Priklausė Dr. J. Basanavičiaus vardo lietuvių m. los Būreliui, nuolat talkininkaudavo įvairiuose parengimuose ir, nors buvo našlė, savo kukliomis aukomis prisidėdavo prie labdarybės darbų. Į amžinąją poilsio vietą ją palydėjo labai gausus lietuvių ir kitų tautybių žmonių būrys. Palaidota šalia savo vyro Parque da Lapa kapinėse.

Didžiausiam nuliūdime paliko dukterį Vladę ir sūnų Albertą; brolius: Joną, Albiną ir Antaną Sabasevičius; seseris: Domicelę ir Oną bei dėdę Jurgį Sabasevičių.

Septintos dienos mišios už mirusios vėlę bus atšventos pirmadienį (22 d.) 18.30 val. Kviečiami gimiaės ir pažįstami.

— Misijonierius Tėvas J. Bružikas šią savaitę dar praleido Leão XIII ligoninėje. Sekančią savaitę persikels Mokon.

— Nuo 1 d. liepos nebebus daugiau lietuviškos programos

VĖL VISI Į V. ANASTACIO!!!

Dr. J. Basanavičiaus vardo lietuvių m. los Globėjai kviečia dar kartą atsilankyti į jų ruošiamą

VAKARĄ,

kuris įvyks š. m. rugpiūčio mėn. 1d. 20 val., to paties vardo mokyklos salėje, Rua Camacan, n. 625.

Programoje bus pakartota S. Kapnio 2-jų veiksmų komedija “PLUTELĖ IR PELĖS”. Po vaidinimo šokiai ir žaidimai iki 4 val. ryto

Pakvietimus ir staliukus iš anksto užsisakykite pas M. los Globėjų Valdybos narius.

Valdyba

TIPOGRAFIA BALTICA

Lietuviška Spaustuvė
ALEKSANDRAS BUMBLIS

Atlieka įvairiausias spaudos darbus pramonei bei prekybai. Dežutes elektros lempoms — Spausdina suvinėjimui popierių iki trijų spalvų (krautuvėms). Fabrikuoja «Papel ondulado».

Rua Eduardo Leopoldo, 10 (Coroa), Telefonas 8-6423.
Laiškams: Rua General Fonseca Teles 606, S. Paulo.

PRANEŠIMAS

Lankydami Romoje, Italijoje, apsistokite naujai įrengtuose Liet. Šv. Kazimiero Kolegijos svečių namuose:

«VILLA LITUANIA»

Piazza Asti 25 (Via Casalferrato 33. Tel. 78.90.33. 78.00.14)
ROMA — ITALIA.

Rasite jaukią aplinką, sveiką maistą ir neperdėtą kainą. Pageidaujama, kad el. apsistojimo laiko būtų susitarta iš anksto.

KOLEGIJOS VA OVYBĖ.

LIETUVIS ADVOKATAS

Albertas Pavilavicius

atlieka visus teisinių pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskritis, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.

Av. Liberdade, 47 - 9 o Andar Res: R. Fernando Falcão, 35
Fones: 37-0395 - 35-5650 - 33-6011 São Paulo

Lietuviškas žodis, daina ir muzika aidi tropikų padangėje iš

RADIO 9 DE JULHO stoties São Paulo mieste,

vidutinėmis ir trumpomis 31 metro bangomis, kiekvieną sekmadienį 10 val. ryto.

Per radijo galima pasveikinti gimtadienio, vardadienio vestuvių ir kitomis progomis.

Radijui laiškus siųsti šiuo adresu: caixa postal 4118, São Paulo. Fone: 63-5975.

per radijo, n radijo stočiai apmoketi. viena minutė kainuoja tūkstantį kru zeirų.

— Dr. J. Basanavičiaus M. los Globėjų Valdyba nuosirdžiai dėkoja p. Jadvygai Lossaso ir jos dukteriai p. Valerijai Loretto už maisto produktų paaukojimą bufetui mūsų ruoštam š. m. gegužės mėn. 23 d. vakarui.

M. los Globėjų Valdyba

PAIEŠKOMI

1. Diuliunašaitė Zofija Marija gim. 1897 m.,
2. Kizienė Slautaitė Marcelė, kilusi iš Liškiavos,
3. Naujokienė Elena,
4. Smilga Leonas sūnus Kazio, 37 m. amžiaus,
5. Smilgutė Kazė, 50 m. amžiaus, duktė Kazio, vedusi su Ciro,
6. Smilgutė Ona, 45 m. amžiaus, duktė Kazio, vedusi su Luzerėli,
7. Spukevičius Jonas, gim. 1904 m. Sūnus Antano iš Pasvalio,
8. Spukevičius Stasys, gim. 1906 m., Sūnus Antano, iš Pasvalio ir
9. Žemaitaitis Augustinas, gim. 1914 m. iš Šakių leškomieji arba apie juos žinantieji, prašomi atsiliepti: Sr. Consul A. Polišaitis - rua D, José de Barros, 168 5.0 and. Caixa Postal 7249 - S. Paulo

IŠ KONSULO A. POLIŠAIČIO VEIKLOS:

1) Perų Gener. Konsului p. Dr. Carlos A. Maurta, išvyksiant į kitą tarnybos vietą, li. ko, jam pagerbti, š. m. gegužės mėn. 7 d. suruošta Jardim de Inverno Fazano patalpose vakariėnė, kurioje dalyvavo São Paulo Konsulų Korpusas jų tarpe ir Lietuvos Kossulas A. Polišaitis ir

2) Š. m. gegužio mėn. 30 d. Austrijos Gener. Konsului São Paulyje kviečiant, Konsulas A. Polišaitis su Ponia dalyvaavo, suruoštame Municipal Theatre, Franz Schubert recitale.

— VILA ZELINOS LIETUVIŲ KUNIGŲ telefonas 63-5975 NAUJAS ADRESAS

Tėvų Jėzuitų J. Giedrio, J. Bružiko ir J. Kidyko naujas ir nuolatinis adresas yra šis: RUA LITUANIA, 67, MOOCA, 13, S. PAULO.

Telefono dar neturi, bet galima skambinti farmacijai 93-2341 ir prašyti, kad juos pašauktų.

LIETUVIAMS NUOLAIDAI užsisakant gerus batus pas

JONĄ PETRIKĄ

jo paties batų krautuvėje. Rua B. de Itapetinga, 262, 4.º and, sala 406, Tel. 35-8873.

SKAITYKITE IR PLATINKITE VIE NINTELI PIETŲ AMERIKOS SAVAITRAŠTI «MŪSŲ LIetuva».